

МЕСЕЧЕН ПРЕГЛЕД

август 2016 година

Следење на владеењето за раст во областа на правдата од Стратегијата за Југоисточна Европа 2020 (JuDGMeNT)

Месечниот преглед се објавува во рамките на проектот „Следење на владеењето за раст во областа на правдата од Стратегијата за ЈИЕ 2020 (JuDGMeNT)“, што го спроведува Институтот за европска политика, со финансиска поддршка од Регионалниот совет за соработка. Главна цел на проектот е воспоставување на структуриран механизам од граѓански организации за следење на исполнувањето на мерките/инструментите/приоритетите од димензијата *Правда*, согласно Стратегијата за ЈИЕ 2020. Овие мерки се:

П.1. Подобрување на ефикасноста и компетентноста: преглед на квалитетот, ефикасноста и компетентноста на судиите и судовите;

П.2. Подобрување на судската соработка во слободен пристап до информации, спроведување прекугранични извршувања и прекугранична постапка во стечај, преземања и спојувања;

П.3. Поддршка на алтернативното решавање на спорови (АРС): Воведување или подобрување на законската рамка за АРС и овозможување на соодветна правна и институционална соработка со судскиот систем и системот за спроведување.

Повеќе информации за проектот се достапни на следниот линк:
http://www.epi.org.mk/newsDetail_mk.php?nwsid=131.

Квалитет, компетентност и ефикасност на судиите и судството

Судскиот совет на РМ во месец август 2016 година одржа една седница, на којашто донесе одлуки за објавување огласи за избор на 28 судии во дел од основните и апелационите судови во државата, Управниот суд, Вишиот управен суд и Врховниот суд на РМ.¹

Академијата за судии и јавни обвинители „Павел Шатев“ на 30.08.2016 година објави оглас за прием на слушатели на почетна обука заради исполнување на потребниот број на јавни обвинители, согласно со законските измени и дополнувања од декември 2015 година.² На овој оглас можеа да конкурираат дипломирани правници под изменети услови за прием, односно со просек од студии од најмалку 7,0 кои имаат работен стаж од најмалку 5 години на правни работи по положен правосуден испит во суд или во јавно обвинителство како судски службеник или јавно обвинителски службеник или адвокат, а обуката ќе се одвива во една фаза, односно деветмесечна теоретска обука.³

Во меѓувреме, нема достапни информации за постапката на избор на шестата генерација слушатели на почетна обука, каде сè уште не е составена конечната ранг листа поради жалбените постапки кои се водат пред Управниот и Вишиот управен суд.

¹ Соопштението од одржаната седница на Судскиот совет на РМ е достапно на следниот линк: <http://www.ssrn.mk/Novosti.aspx?novost=449>.

² Службен весник на РМ бр.163 30.08.2016 година.

³ Ibid.

Во текот на август исто така е составен и планот на активности за доброволната континуирана обука за судски и јавнообвинителски службеници,⁴ како и планот на активности за задолжителната континуирана обука за судии, јавни обвинители, претседатели на судови и јавни обвинители на јавните обвинителства⁵ и двете за период од септември до декември 2016 година.

Во периодот од мај 2016-та година до септември 2016-та година судската администрација, поради незадоволството од Законот за судска служба⁶, штрајкуваше преку блокирање на работата на судовите. Револтот кај судската администрација се интензивираше по одлуката за зголемување на платите кај судиите, обвинителите и јавно обвинителските службеници. За време на штрајкот дел од судовите работеа со минимум капацитет, се водеа само постапките за времена мерка и постапките со странски елемент, а поради немање услови, како и поради интензитетот на штрајкот тужбите и поднесоците речиси никогаш не се примаа. Од 15 јули и во текот на месец август Синдикатот го стави штрајкот во мирување, иако не е постигната спогодба.

Судска соработка во слободен пристап до информации, спроведување прекугранично извршување и прекугранична постапка во стечај, преземања и спојувања

Почнувајќи од јуни 2016 беше актуелен случајот на обид за преземање на АД Макпетрол од страна на Balkan Petroleum Holding Limited. Кипарската компанија преку оглас во медиумите објави намера за преземање на Макпетрол. Медиумите активно ги следеа збидјувањата поврзани со оваа состојба и известуваа дека компанијата е основана пред само 12 дена, во Лондон, со седиште во Кипар. Медиумите пренесоа дека таа има двајца вработени и е основана со влог од 1.000 евра. За акциите на Макпетрол, што на берзата се продаваат по цена од 17.000 денари, компанијата нуди 25.908 денари. Управниот одбор на Макпетрол, го разгледал дописот од Балкан Петролеум Лимитед и одлучил дека по него не може да се постапува.

Со сличен став се огласија и од Македонската берза, од каде посочуваат дека и до нив бил доставен допис со истата содржина. Со дописот од Балкан Петролеум не е доставено соодветно полномошно врз основа на коешто би се утврдил легитимитет на ополномоштеното лице да настапува во име на друштвото, заради што Македонска берза не одлучуваше за овој предмет.

Книговодствената вредност на една акција е 30.250 денари. Според понудената цена од 25.908 денари, тоа значи дека „Балкан петролеум“ треба да обезбеди гаранција од околу 47 милиони евра.

Алтернативно решавање спорови

Во текот на месец август не се забележани поголеми активности во областа на АРС – медијација. Во летните месеци, почнувајќи од 15 јули, па сè до 15 август, судиите не закажуваат судски рочишта, освен оние кои се итни и неодојни според Законот за судови, па намален е и интересот кај странките за поднесување барање за спроведување постапки на медијација.

По однос на бројот на евидентирани случаи на медијација во Министерството за правда, во текот на месец август, во Регистарот за евидентирање на постапките на медијација, заведени се

⁴ <http://www.jpacademy.gov.mk/upload/KATALOZI/plan%20za%20obuka%203.pdf>.

⁵ <http://www.jpacademy.gov.mk/upload/KATALOZI/1%20plan%20za%20obuki.pdf>.

⁶ Главните барања се однесуваа на зголемување на додатоците на плата за 35 отсто и враќање на старото работно време од 7.30 до 15.30 часот.

6 (шест) предмети на медијација според доставените извештаи за работа на лиценцираните медијатори до Министерството за правда – Секторот за нотари, извршители и медијатори.

Во шесте заведени случаи на медијација во месец август, во два предмети постапката е завршена со постигнување на спогодба. Во останатите 4 (четири) предмети страните не покажале интерес спорот да го решат вонсудски по пат на медијација.⁷

Министерството за правда во втората половина на месец август, на својата интернет страна ја објави листата на лиценцираните медијатори кои го положиле испитот за медијатори и на кои им е издадена лиценца за вршење медијаторски работи согласно одредбите од новиот Законот за медијација, донесен во 2013 година. Листата на лиценцирани медијатори покрај на интернет страната на Министерството за правда, објавена е и на интернет страната на Адвокатската комора на РМ, на интернет страната на Стопанската комора на Македонија, како и од страна на некои од судовите во државата на нивните огласни табли, поради што без оглед на фактот што во периодот не е забележана поголема активност, се забележува зголемување на интересот на правните лица и на адвокатите за информации за медијацијата како постапка, за начинот на спроведувањето на постапката, како најлесно да се избере медијатор, како се поведува постапката, кои документи се потребни за медијаторот да постапи по барањето на заинтересираната страна и сл.

Во текот на месец август во употреба е пуштена и нова веб страна на Македонскиот центар за медијација: www.mcm.org.mk со цел за навремено информирање за медијацијата и активностите на центарот. Македонскиот центар за медијација е невладина организација чија главна цел и мисија е промоција и практикување на медијацијата во Македонија, обезбедување информации за заинтересираните страни за постапката на медијација, организирање обуки и работилници за запознавање со постапката на медијација и сл.

⁷ Според официјални податоци од Министерството за правда.

